

KARTA INFORMACYJNA

Własność
archiwum

Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie

Aktotwórca

MSW

Tytułteczki

Sprawa operacyjnego rozpracowania krypt. "Gracze"

Daty skrajne
jednostki
archiwalnej

1980-81

Stara sygnatura

50966/II

Sygnatura
archiwalna

IPN BU 0204/1405/16

50966/1/16

18.03.79
12 882 / 2

JAWNE
Podstawa prawna: art. 56 ust. 3 ustawy
z dnia 22 stycznia 1990 roku o ochronie
informacji udostępnianych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)

Krzysztof Kamiński
05.11.2003

ZESKANOWANO

Rok brakowania materiałów 1998
Rok brakowania mikrofilmów 2020

IPN 0204/1405 t.16

IPN 0204/1405 7.16³

TYGDNIOWE MELDUNKI OPERACYJNE
W SPRAWIE OPERACYJNEGO ROZPRAC
KRYPT. "GRACZE"
ZA OKRES $\bar{x}$ 1980 DO X 1981
ODSTR. 1 DOSTR. 251

MELDUNEK OPERACYJNY

Nr informacji	Nazwa informacji	Treść informacji	Kod informacji
	Identyfikator meldunku	Wypełnia Wydział I Departamentu III	000569/78
01	Nadawca meldunku	WYDZIAŁ IX DEPARTAMENT III MSW	V13150
02	Data nadania meldunku	X	071180 dn. ms. rok
03	Nr rejestracyjny „C”		Y0046460
04	Dane osobowe inspektora operacyjnego	Nazwisko <u>BARTNICKI</u> identyfikator Imię <u>RYSZARD</u>	367174
05	Zagrożenie (fakt)		01031
06	Zagadnienie		
07	Obiekt		
08	Resurt i pion		
09	Środowisko		
10	Data powstania zagrożenia (faktu)	X	
11	Źródło		
12	Ocena źródła		
13	Ocena informacji		
14	Stosowane formy, środki i metody pracy operacyjnej		
	Wydz. nadzorujący	Wypełnia wydział I Departamentu III	
15	Sposób wykorzystania meldunku		
16	Sposób zakończenia sprawy		
17	Nazwisko i imię oraz numery osoby (osób) rejestrowanej w „C” do danego zagrożenia (faktu)		identyfikator 2 [Grid of boxes for identification numbers]

SŁOWNY OPIS ZAGROŻENIA (FAKTU)

1. Działalność KSS "KOR" w październiku b.r.:

Realizowane w miesiącu październiku działania KSS "KOR" koncentrowały się na :

- 1.1. podejmowaniu działań zmierzających do uzyskania jak największego wpływu na działalność istniejących i powstających NSZZ-tów oraz programowanie kierunków ich rozwoju;
- 1.2. wypracowywaniu formuły i taktyki dalszej działalności w sposób zabezpieczający uzyskanie pozycji programowo-kontrolnej, nadrzędnej nad wszystkimi ruchami środowiskowymi.

Ad.1. L.Dorn został powołany na stanowisko kierownika komórki socjologicznej w NSZZ "Solidarność" regionu "Mazowsze". Organizuje on obecnie grupę socjologów do przeprowadzenia badań, w środowiskach robotniczych, które zostaną opublikowane.

Na podstawie badań przeprowadzonych przez L.Dorna mają być opracowane kierunki działań NSZZ "Solidarność".

Komórka socjologiczna kierowana przez L.Dorna mieści się w strukturze organizacyjnej tzw. sztabu NSZZ "Solidarność" regionu Mazowsze. W skład sztabu poza nim wchodzi m.in.: A.Macierewicz, P.Naimski, U.Doroszewska.

A.Macierewicz pełni ponadto funkcję Sekretarza Ośrodka Badań Społecznych przy Zarządzie NSZZ "Solidarność", natomiast U.Doroszewska jest "szefem" prasy związkowej NSZZ "Solidarność" regionu Mazowsze.

- H.Wujec zajmuje się obecnie w "Mazowszu" wydawnictwami masowymi. Otrzymał upoważnienie od Prezydium na zorganizowanie odpłatnego wydruku i sprzedaży przede wszystkim dwutygodnika "Niezależność". W skład redakcji wchodzi Małgorzata Lasota, Ludwik Wujec, Krystyna Zegarska i Anna Dodziuk.

- 2 -

- J. Kuroń opracuje poradnik przeznaczony dla działaczy NSZZ "Solidarność" dotyczący prowadzenia zebrań, różnic etanowiek i ich przewyciężenia, porządku zebrań, taktyki wyborczej. Część już ma opracowaną i przekonsultowaną w Gdańsku, pozostałą zaś zamierza opracować m.in. przy udziale J. J. Lipkiego i H. Łuczywo.
- J. Kuroń kolejny pobyt w Gdańsku w dniach 28 - 30 października wykorzystał do instruowania działaczy MKZ NSZZ "Solidarność" w zakresie uszytywnienia ich etanowiek w związku z bezprawną wg. niego rejestracją. W sprawie rozmów z Premierem, Kuroń widzi tylko jedną generalną linię postępowania; ludziom którzy wezmą udział w rozmowach należy uświadomić, "że jeżeli będziemy na tych rozmowach miękli to potem będziemy uchwalac strajk generalny". Kuroń wywierał silną presję aby w czasie rozmów z komisją rządową Borusiewicz poruszył sprawę osób represjonowanych w 1970, 1976 roku w kontekście przywrócenia ich do pracy, spraw inwalidztwa i innych różzcezeń z ich strony. Zażądał również aby komisja rządowa jednoznacznie wypowiedziała się w jakim terminie nastąpi radykalna poprawa pełnego zaopatrzenia rynku. Stwierdził m.in. "my się zwrócimy do portów, kolei i innych punktów przeładunkowych aby żadnej żywności z kraju nie wywozić do czasu poprawy zaopatrzenia. Wg. niego krańcowym terminem poprawy zaopatrzenia rynku powinien być 1.12.br.
- Na terenie Wałbrzyska w październiku przebywał nadal Lityński pełniąc oficjalnie rolę doradcy tut. MKZ NSZZ. Uczestniczył on w zebraniach z załogami i spotkaniach z miejscowymi władzami i dziennikarzami. Lityński ma przejąć kierownictwo nad całością szkolenia MKZ. Wyzwał też z propozycją wydawania lokalnego pisma. Lityński korzystając ze wsparcia działaczy KOR-u - Pilchowskiego, Gleichgewichta, Karaskiego, Siderskiej uzyskał w MKZ spory autorytet i wpływy na przewodniczącego MKZ J. Szulca.

- W. Hojek w związku z pozostawieniem go na uboczu tworzących się w Tarnowie NSZZ podejmuje działania zmierzające do wyekaponowania swojej osoby i realizowania w środowisku tarnowskim założeń KSS "KOR".

12 października brat Macława - Zbigniew Hojek przebywał u Kuronia, uzyskując od niego instruktaż odnośnie dalszego działania. W oparciu o ten instruktaż W. Hojek zamierzał podczas kolejnego posiedzenia Komisji Koordynacyjnej NSZZ w Tarnowie wystąpić z propozycją utworzenia NSZZ "Solidarność" niezależnego od MKZ w Krakowie oraz dokooptowania do Komisji Koordynacyjnej dwóch tarnowskich działaczy KSS "KOR" tj. siebie i R. Kacera. W przypadku odrzucenia propozycji zamierza w oparciu o sympatyzujących z nim przedstawicieli tarnowskich zakładów pracy utworzyć MKZ "Solidarność" podległy bezpośrednio organizacji związkowej w Gdańsku.

Podjęto działania zmierzające do usunięcia ich ze składu Komitetu.

- Borusiewicz, zgodnie z przyjętymi wraz z Kuroniem ustaleniami spowodował wydanie ulotki informującej społeczeństwo o celach KOR-u i o ludziach wchodzących w skład tej organizacji. Ulotkę wykonano w siedzibie gdańskiego NSZZ. Borusiewicz po przyjęciu go do Prezydium MKZ NSZZ, pełniąc funkcję kierownika Biura Organizacyjnego stał się praktycznie "praną ręką" L. Wałęsy. Mimo swej aktywnej działalności nie darzy sympatią Wałęsę oraz obciąża go winą za odwołanie strajku 20 października. Na miejsce Wałęsy, zdaniem Borusiewicza, należy przeferować Kuronia, który reprezentowałby "twardy" kurs w działalności NSZZ "Solidarność".

Ad. 2.

W licznych dyskusjach prowadzonych w miesiącu październiku podkreślano, iż w obecnej sytuacji dotychczasowa formuła działalności KSS "KOR" - niesienie pomocy materialnej, technicznej, kadrowej osobom i grupom - szczególnie związkowym utraciła znaczenie, gdyż nowopowstałe organy samorządne swoimi możliwościami przewyższają KSS "KOR" i mogą w tym zakresie przejąć zadania tej grupy.

Jednocześnie rozwiązanie KSS "KOR" uznano jako niemożliwe, gdyż ocenione zostałoby jako kapitulacja przed władzami. Przyszłość KSS "KOR" widzą w ścisłym związku z NSZZ uważając, iż KSS "KOR" jest obecnie jedynym ciałem zdolnym do wysunięcia nowej koncepcji politycznej mimo, że społeczeństwo osiągnęło wysoki poziom samoorganizacji.

Z tych względów działalność KSS "KOR" winna być ukierunkowana na obronę podłoża nowowypudowanego ładu społecznego, obronę samodzielności opartej na samorządzie w przedsiębiorstwach, wsiach, regionach kraju i ideową krystalizację nowych struktur wokół KSS "KOR".

Wśród aktywu KSS "KOR" *dyktowano* koncepcje dalszej działalności. Wg. Kurenia: wypracowanie koncepcji reformy gospodarczej, autonomii, dążenie do niepodległości, dalsze prowadzenie pracy organicznej poprzez zakładanie i wydawanie przez NSZZ pism oraz tworzenie na terenie kraju tzw. Klubów Inicjatyw Społecznych.

Wg. Macierewicza: pogłębianie chaosu gospodarczego, politycznego i społecznego wszelkimi możliwymi sposobami, w celu zmian nie tylko władz, lecz całego systemu społeczno-politycznego i gospodarczego.

Uważa on, że w obecnej sytuacji zachodzi nawet konieczność zbrojnego wystąpienia przeciwko władzy, ponieważ strajki przeszłe i planowane nie mają większego wpływu na kierunek działalności władz.

Rolę pobudzenia społeczeństwa do ciągłego działania musią - zdaniem Macierewicza - przejąć partie polityczne, które należy utworzyć obok NSZZ, gdyż "rzecz polega na kroczeniu w kierunku przejęcia władzy w perspektywie jednego lub dwu lat".

Odnutowano również koncepcje dot. instytucjonalnej formuły działania KSS "KOR". W kwestii tej wyłoniły się dwie tendencje: dążenie do pełnej legalizacji, albo wejście w skład nowopowstających związków zawodowych.

Steinsbergowa zaproponowała, aby po umorzeniu zarzutów przedstawionych niektórym członkom KSS "KOR", przeprofilować tę organizację i zgłosić jej statut do rejestracji jako instytucji apolitycznej o charakterze społecznym typu KIK.

Lipiński proponował, aby Kuroń, Macierewicz, Lipiński, Wujec i inni, którzy mają zamiar działać w nowych związkach wystąpili formalnie z KSS "KOR".

Do Prokuratury Wojewódzkiej dla m.st. Warszawy wpłynął wniosek KSS "KOR" dot. umorzenia śledztw przeciw niektórym członkom tej grupy.

Elementem wieńczącym dyskusję na temat perspektyw KSS "KOR" miała być odbyta w dniu 15 października narada aktywu KSS "KOR", celem której była wypracowanie koncepcji form i sposobów dalszej działalności KSS "KOR". Podstawą do dyskusji był przedstawiony przez Lipskiego projekt oświadczenia KSS "KOR" w sprawie funkcjonowania tej grupy w warunkach istnienia zorganizowanych środowisk w niezależne od władz zw.zawodowe i niezależną organizację studencką. W projekcie tego oświadczenia obok oceny, iż przyczyną kryzysu w Polsce był socjalistyczny system sprawowania władzy, jest apel do różnych środowisk o natychmiastowe podjęcie prac nad programem wyjścia z tego kryzysu oraz system współpracy zorganizowanego społeczeństwa z władzami. Ponadto szeroko przedstawiono są problemy, które wg. KSS "KOR" wymagają publicznej dyskusji, jak reforma gospodarcza, sprawy rolnictwa. Jednocześnie KSS "KOR" stawia siebie jako organizację inicjującą dyskusję i wspierającą grupy fachowców podejmujących pracę nad tymi problemami a tym samym ośrodek kierujący przemianami w kraju. Zdaniem Kurońa polityczne założenia reformy gospodarczej będą stanowiły punkt wyjściowy do dalszej dyskusji nad programem KSS "KOR". Ostatecznie na naradzie nie podjęto konkretnych ustaleń.

- Sprawa rejestracji NSZZ "Solidarność" przez Sąd Wojewódzki w Warszawie stała się przedmiotem licznych ożywionych dyskusji w środowisku KSS "KOR".

W licznych wypowiedziach dominowało stanowisko, że zmiana dokonana przez Sąd w statucie jest samowolna, stanowi jednocześnie podważenie porozumienia gdańskiego i wszelkich zasad umowy społecznej oraz dialogu władzy ze społeczeństwem. Jest przykładem łamania praworządności i naruszeniem zasad niezawisłości sądownictwa.

- 6 -

2. Na odcinku wiejskim.

W m-cu lipcu br. z inicjatywy członka KSS "KOR" W. Kęciaka, działacze KSS "KOR" ze Szczecina podjęli temat zorganizowania na ich terenie Komitetów Samobrony Chłopskiej. W rezultacie tych działań w dniu 7 września w mieszkaniu Wandy Ferenc założono Wolny Związek Zawodowy Rolników, którego przewodniczącym został Zdzisław Ostarek z Grójca. W skład wybranej komisji ekspertów WZZR weszli m.in. M. i W. Kęciakowie. Ustalono, iż organem prasowym nowopowstałego WZZR będzie pismo "Placówka". W połowie września w mieszkaniu W. Kęciaka komisja ekspertów WZZR opracowała projekt statutu WZZR. Statut ten został zatwierdzony we wrześniu na zjeździe w którym uczestniczyli przedstawiciele 14 województw.

Podczas Ogólnokrajowego Zjazdu Przedstawicieli NKS w Gdańsku W. Kęcik przedstawił zatwierdzony statut WZZR i uzyskał aprobatę, że związek ten przyjmie nazwę "Solidarność Wiejska". W wyniku powyższego Ogólnokrajowa Komisja Porozumiewawcza "Solidarność" złożyła oświadczenie stwierdzające, iż punkt 1 porozumienia gdańskiego dotyczący tworzenia niezależnych samorządnych związków zawodowych, winien dotyczyć również wszystkich osób zatrudnionych w rolnictwie, w tym rolników indywidualnych.

W dniu 24 września br. W. Kęcik złożył w Sądzie Wojewódzkim wniosek o zarejestrowanie NSZZ "Solidarność Wiejska". W swoim mieszkaniu zorganizował punkt informacyjny tego związku, prowadząc jednocześnie aktywną agitację m.in. poprzez wyjazdy w teren; celem pozyskania nowych członków, realizując tym samym wskazówki KSS KOR.

W dniu 29 października Sąd Wojewódzki w Warszawie oddalił wniosek o rejestrację NSZZ "Solidarność Wiejska" uzasadniając decyzję brakiem wymogów formalno-prawnych umożliwiających zarejestrowanie tego związku.

Od decyzji powyższej Kęcik złożył odwołanie do Sądu Najwyższego.

- 7 -

3. w zakresie poligrafii.

25 października br. - w mieszkaniu P. Bąkowskiego w Warszawie - odbyła się uroczystość z okazji wydania 100 publikacji "NOW-ej", w której uczestniczyli m.in. Chojewski, Michnik i Bieliński oraz członek prezydium NSZZ "Mazowiec" Śliwiński, a także korespondenci niektórych agencji zachodnich. Podsumowanie dorobku dokonał K. Bieliński, natomiast z planami wydawniczymi zapoznał A. Michnik. Na spotkaniu tym Śliwiński odczytał tekst oświadczenia NSZZ, potępiającego zmiany wprowadzone przez Sąd Wojewódzki w Warszawie w statucie NSZZ "Solidarność". Na pytania korespondentów zagranicznych odnośnie możliwości włączenia się "NOW-ej" w ramy organizacyjne NSZZ - działacze tej oficyny odpowiedzieli, iż założenie oficyny stoi w sprzeczności z zadaniem Związków Zawodowych, a ponadto, iż organizacyjna zależność wydawnictwa od jakiegokolwiek grupy krępowałaby swobodną działalność wydawniczą.

W redakcji nielegalnego wydawnictwa "Robotnik" obserwujemy dyskusje na temat dalszej koncepcji tego pisma. Większość osób związanych z wydawnictwem uważa, że pismo "Robotnik" powinno być organem prasowym NSZZ "Solidarność". Pozostali natomiast są zdania, aby wydawać go na dotychczasowych zasadach. Możliwość taka wynika z faktu, iż część osób redagujących pismo "Robotnik" tj. Henryk i Ludwika Wujec, M. Łuczywo, D. Kupiecki wchodzi jednocześnie w skład redakcji pisma "Niezależność".

W wyniku rozmów przeprowadzonych przez Krajową Komisję Porozumiewawczą z rzecznikiem prasowym rządu J. Barackim - zespół w składzie A. Michnik, K. Modzelewski, Joanna Duda-Gwiazda, Leszek Kaczyński opracował plan powołania wydawnictwa działającego pod patronatem NSZZ "Solidarność". Tematyka wydawnictwa obejmować będzie literaturę i publicystykę, a jeden z jego działów będzie poświęcony związkowi "Solidarność".

Uznano za celowe przedstawienie Komisji Porozumiewawczej projektu powołania Krajowej Spółdzielni Wydawniczej, w której skład wezłoby delegaci poszczególnych regionów związku "Solidarność" i tak z NSZZ w Gdańsku delegatem byłby Konrad Bieliński, z NSZZ "Mazowsze" Adam Michnik, z Wałbrzycha Jan Lityński. Pozostawiono do ustalenia kraj reprezentowałyby Wrocław i Poznań.

W ten sposób cała działalność wydawnicza nowego związku skupiona byłaby w rękach przedstawicieli KSS "KOR" lub ich współpracowników.

Z posiadanych materiałów wynika, że chwiejność w działaniach "Solidarności" niezatęgnięty konflikt Wyszczkowski z J. Koronem, który grozi mu wyeliminowaniem z grona działaczy wpływających bezpośrednio na działalność "Solidarności" leżał u podstaw inicjatywy utworzenia nowego pisma związkowego, nie będącego organem NSZZ.

Adresatem tego pisma mieli być ludzie, którzy aktualnie nie należą do żadnej organizacji o charakterze społeczno-zawodowym ani też nie mają zamiaru tworzenia takich grup czy frakcji. Pismo to stworzyłoby im szansę do zaprezentowania swoich poglądów i dało możliwość odwołania się do opinii publicznej.

K. Wyszczkowski rozmawiał już w tej sprawie z Maciejewiczem i uzgodnił powołanie takiego pisma o charakterze ogólnokrajowym z zastrzeżeniem, iż nie byłoby ono uzależnione od żadnego istniejącego MKZ. Technicznie Maciejewicz zadeklarował nie robić to pismo w Warszawie.

Wg. koncepcji K. Wyszczkowskiego jego pismo w początkowej fazie ukazywało się będzie drogą nieformalną i poruszałoby problemy ruchu związkowego z pozycji ludzi niez zaangażowanych, tym niemniej mających na względzie rozwój demokracji w Polsce.

4. Nowe inicjatywy.

- J. J. Lipski wyszedł z propozycją utworzenia "Komitetu Kombatantckiego", w skład którego wezłoby byli członkowie

- 9 -

AK, a na jego czele stanęłby on sam.

Wg. Lipińskiego uzasadnionym wydaje się fakt, że KSS "KOR" jest w stanie rozpadu. Najaktywniejsi jak Kuroń i Maciejewicz, są zaabsorbowani sprawami NSZZ "Solidarność", natomiast starsi wiekiem członkowie KSS "KOR" zostali praktycznie z tej działalności eliminowani.

W wypadku powołania "Komitetu" i jednocześnie likwidacji KSS "KOR" napływające fundusze Lipski zamierza przeznaczyć na działalność Komitetu Kombatanckiego. M. Jagła potwierdza koncepcję utworzenia "Komitetu" i wyraża pogląd, że będzie to powrót do okupacyjnych struktur tzw. rządu emigracyjnego i Delegatury na kraj. Z. Sarata i ks. Zięba opracowali statut organizacji pn.: "Patronat - Społeczna Pomoc Więzionym i ich Rodzinom", który w najbliższym czasie ma być przedstawiony kompetentnym władzom celem rejestracji. Ma on być organizacją apolityczną o charakterze społecznym. Akces do niej zgłosili m.in. A. i Z. Sarata, Chojecki, Lewino, ks. Kantorowski, Steinebergowa, Bądkowski, Nawrocki i msc. Taylor. Zebranie założycielskie z dyskusją nad statutem odbyło się w dniu 11 października w mieszkaniu Z. Saraty.

13 października br. Wujec zorganizował w Kik wykład inauguracyjny dla przyszłych aktywistów NSZZ. Uczestniczyło początkowo około 50 osób z FSO, ZNAR i URUSA. W trakcie wykładu połowa uczestników opuściła salę. Mac. Chrzęnowski zapoznał zebranych z zasadami rejestracji NSZZ oraz omówił trudności w rejestracji NSZZ "Solidarność". Po wykładzie Wujec kolportował odpłatnie Biuletyn Informacyjny Nr 6.

Uzyskano informację, że raport madrycki został opracowany już w całości w języku polskim, zawiera ok. 200 stron maszynopisu i ma być przekazany E. Smolarowi do Londynu, względnie T. Malendowskiemu przebywającemu w USA. Zaproszenie na Konferencję Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie do Madrytu otrzymał Zb. Romaszewski, który

podjął starania o otrzymanie paszportu. W wypadku gdyby nie otrzymał paszportu rozzerwować osobę na Konferencję Madrycką ma być prof. L. Kożakowski. Po odbiór raportu zgłosił się do Romaszewskiego w dniu 29 października br. II sekretarz Ambasady USA w Warszawie H. G. Anderson.

Jeden egz. "raportu madryckiego" przejęto podczas przeszkania w mieszkaniu Z. Romaszewskiego.

5. Kontakty KSS "KOR" z zagranicą.

1. W związku z utrzymującym się stanem napięcia w sytuacji wewnętrznej kraju w omawianym okresie - głównie na tle rejestracji NSZZ "Solidarność" w kontaktach KSS "KOR" z ośrodkami dywersji na Zachodzie w październiku br. nastąpiła dalsza intensyfikacja. Centralnym ogniwem łączącym czołowych przedstawicieli KSS "KOR" z tymi ośrodkami jest w dalszym ciągu E. Smolar. Z jego inspiracji zanotowaliśmy w październiku br. znaczne ożywienie działań na rzecz poparcia grup antysocjalistycznych w kraju instytucji i organizacji WsBrytenii /prasa, telewizja, Labour Party, Eastern European Solidarity Campaign i inne/. Aktywność wykazuje również grupa E. Raczyńskiego oraz CK PPS St. Wąsika.

Na terenie USA (z inspiracji KSS "KOR") wzmożoną aktywność w popieraniu KSS "KOR" wykazuje w dalszym ciągu grupa T. Walendowskiego z "Pomostu" w Chicago.

2. W październiku KSS "KOR" kontynuował akcję szerokiego udzielania wywiadów nt. sytuacji w Polsce prasie burżuazyjnej - głównie J. Kuroń, A. Michnik a ponadto J. Litwinski i A. Macierewicz.
3. W trakcie odbywających się w październiku br. na Frankfurcie n/Menem Targów Książki specjalne stoisko z wydawnictwami "NOWEJ" eksponował A. Chłacki. Ponadto zamierza on z wym. ekspozycją udać się w I dekadzie listopada br. do Madrytu.

4. Członek KSS "KOR", działający aktywnie w NSZZ "Mazowsze" A. Maciarowicz kontaktował się w październiku br. z Ireną Lasotą w Nowym Jorku, przekazując jej aktualną ocenę sytuacji w Polsce i prosząc ją o pomoc moralną i finansową.
 5. Krzysztof Lubowiecki z Kopenhagi współpracownik J. Świącickiego ze Sztokholmu przekazał w październiku br. za pośrednictwem P. Starzyńskiego, współpracownika KSS "KOR" z Wrocławia elektryczny powielacz - hektograf grupie KSS "KOR" na terenie Szczecina.
 6. Marzena Kęcik wykazywała w październiku br. dalszą aktywność w wysyłce kurierów - łączników KSS "KOR" na Zachód. Wykaszetowała kuriera do P. Jaglińskiego, P. Rainy i J. Świącickiego.
 7. M. Chojewski skontaktował się ze E. Świącicką ze Sztokholmu prosząc o przekazanie J. Świącickiemu, że "NOWEJ" brakuje matryc oraz innych środków niezbędnych do druku. Chojewski stwierdził, że fundusze na środki można uzyskać z NSZZ "Mazowsze". Przesyłkę ze Szwecji proponuje wysłać na adres Zw. Zawodowych w Gdańsku.
6. Finanse KSS "KOR".
1. 27.10. br. w "Guardian" /W. Brytania/ ukazał się list E. Raczyńskiego, w którym informuje, że w ciągu tylko 2 tygodni października na apel o zbiórkę pieniężną dla "polskich robotników" zebrano 10 tys. funtów.
 2. Ryszard Dąbowski z Londynu poinformował w dniu 9.10. br. M. Chojewskiego o wysyłce do kraju na potrzeby NSZZ "Mazowsze" /A. Maciarowicz/ sumy 1.000 \$ USA. Dodał, że "Wybrzeże" /L. Wałęsa, B. Borusiewicz, A. Gwiazda/ otrzymało już wystarczającą ilość dolarów.

- 12 -

3. Reakcyjne organizacje polonijne w Belgii z inspiracji E. Smolara i H. Chorożyny powołały "Komitet Pomocy Robotnikom i Więźniom Politycznym w Polsce". Celem Komitetu jest moralne i materialne wsparcie tej grupy ludzi. Do 10.10.br. zebrano 5 tysięcy \$ USA z czego połowa już została przekazana do kraju na rzecz NSZZ "Solidarność".

7. Rozbieżności.

L. Skonka, opracował listy atakujące w bardzo ostrej formie wrocławską grupę KSS "KOR", która rozsyła do NSZZ działających na wyższych uczelniach, liceach i instytucjach miasta Wrocławia.

W liście tym atakuje m.in. praktyki przenikania do instancji nowych związków zawodowych ludzi z KSS "KOR".

- Sytuacja w gdańskim MKZ była w znacznej mierze uwarunkowana skierowaniem się KIK i KSS "KOR" o wpływy na to ciało. Mazowiecki starał się nie dopuścić KOR do współdoradztwa obawiając się utraty szanse wejścia w strukturę władzy. Mazowiecki zdaje sobie jednocześnie sprawę z faktu, że KOR ma znacznie większe szanse na zdominowanie MKZ niż KIK ze względu na większy potencjał intelektualny i wachlarz ideowy. Z tych prawdopodobnie względów w ostatnim okresie obserwowaliśmy pewne zbliżenia stanowisk Mazowieckiego i Kuronia, wskazujące na wzajemne porozumienie polegające na przystąpieniu Mazowieckiego do tzw. "frakcji rewolucyjnej".
- Agnieszka Sidorska z Wałbrzycha poinformowała J. Lityńskiego że górnicy wałbrzyscy usunęli z prezydium NSZZ - J. Pilchowskiego, Gleichgewichta, Karaskiego i Satyrę, motywując tę decyzję obawą przed KOR-em. Uważają oni, że KOR powinien istnieć, ale pełnić funkcje doradcze. Do Prezydium dookooptowano trzech górników - Lityńskiego, Pilchowskiego, Gleichgewichta i Karaskiego przesunięto do Komitetu doradczego. J. Lityński stwierdził, że sprawa

- 13 -

wyrzucenia z Prezydium należy poruszyć na najbliższym zjeździe górników. Uważa on, że akcja ta jest celowo organizowana.

8. Nasze przeciwdziałania.

- W związku z sytuacją w kraju nasze działania w minionym okresie czasu ukierunkowane były na bieżące rozpoznanie działalności i planów KSS "KOR". Przeprowadzono kilka kombinacji operacyjnych w wyniku których stworzono warunki do odcięcia NSZZ od szkodliwego oddziaływania KSS "KOR" /Wałbrzych, Tarnobrzeg/.
- Jednym z podstawowych kierunków pracy było przeciwdziałanie poligraficznej a w szczególności kolportażowej działalności KSS "KOR".

W minionym okresie czasu dokonano szeregu przejęć materiałów poligraficznych przeważnie metodami operacyjnymi, jedynie sporadycznie wykorzystując do tego celu przeszukania.

M.in. w dniu 2 października br. dokonano przeszukania w mieszkaniu J. Grochowskiej w Milanówku kwestionując sitorankę z matrycą "Robotnika" nr 61, farbę drukarską i inne przybory, a ponadto 15.200 egz. "Robotnika" nr 59, 60, 61, 8 ryz papieru.

Dokonano również przeszukania w mieszkaniu Urszuli Szezęćniak - Potusznia w Warszawie kwestionując tam nielegalne wydawnictwa.

9. W N I O S K I .

1. Aktywne uczestnictwo działaczy KSS "KOR" w etapie tworzenia i wypracowywania modelu działania NSZZ jest kolejnym etapem na drodze walki politycznej, jednocześnie jest jakgdyby przedłużeniem działalności KSS "KOR" jako

organizacji, bowiem nowotworzone NSZZ-ty posiadają w chwili obecnej znacznie większe możliwości działania niż KSS "KOR" i mogą przejąć zadania tej grupy.

1.1. W związku z powyższym dla KSS "KOR" istotnym celem działania jest uzyskanie jak największego wpływu na działalność NSZZ-tów oraz programowanie ich kierunków rozwoju.

1.2. Koniecznym jest również wypracowanie nowej formuły i taktyki dalszej działalności KSS "KOR", takiej aby zabezpieczyła grupie uzyskanie pozycji programowo-kontrolnej, nadrzędnej nad wszystkimi ruchami środowiskowymi.

2. Uzyskanie wpływów przez KSS "KOR" na działalność NSZZ-tów i kierunki ich rozwoju w efekcie końcowym ma na celu :

- pogłębienie destabilizacji władzy poprzez stymulowanie i utrzymywanie napięcia pomiędzy NSZZ a władzą oraz dążenia do całkowitego eliminowania wpływów partii na związki;
- przekształcenia formującego się ruchu związkowego w realną siłę fizyczną wspierającą koncepcje polityczne KOR-u;
- dążenie do wypracowania takiego modelu działalności NSZZ, który zapewni pełnienie przez nie funkcji kontrolnej w stosunku do władz m.in. poprzez stosowanie taktyki "stopniowego szantażu" jakim jest strajk.

3. Prowadzone dyskusja w środowisku KSS "KOR" nad formułą i taktykę dalszego działania ma pomóc w zabezpieczeniu dalszej egzystencji KSS "KOR" bez konieczności rezygnacji z dotychczasowego dorobku.

Nowa formuła działania ma zapewnić również konsolidację dotychczasowych "ruchów opozycyjnych" celem tworzenia

zrębów partii politycznej i stworzyć warunki do wypracowania w przyszłości sensownego programu polityczno - społecznego i ekonomicznego.

4. W środowisku KSS "KOR" istnieją obawy, że środowiska katolickie, które reprezentuje bardzo umiarkowane tendencje, przyciągnie i zdominuje "klijentela KSS "KOR". Dlatego też KSS "KOR" negatywnie ocenia w obecnej sytuacji Kościół i środowiska katolickie. Wpływy uzyskane przez KOR nad NSZZ gdańskim mają zatem służyć radykalizacji postaw grup i środowisk katolickich.

5.

Nastąpiło nasilenie podziału w KSS "KOR" na grupy dążące do realizacji własnych ambicji /np. grupa Macierewicza/. Koncepcja tej grupy zmierza do pogłębienia za wszelką cenę chaosu gospodarczego, politycznego oraz społecznego i wszelkimi sposobami co ma doprowadzić do sytuacji w której społeczeństwo będzie chciało zdecydowanych zmian nie tylko władz lecz całego systemu społeczno - gospodarczego i politycznego.

Z-ca NACZELNIKA WYDZ. III
Departamentu III MSW

MELDUNEK OPERACYJNY

Nr informacji	Nazwa informacji	Treść informacji	Kod informacji
	Identyfikator meldunku	Wypełnia Wydział I Departamentu III	000567/18
01	Nadawca meldunku	WYDZIAŁ I DEP III	145130
02	Data nadania meldunku	X	14 1 280
03	Nr rejestracyjny „C”		40046460
04	Dane osobowe inspektora operacyjnego	Nazwisko: HARTNICKI Imię: RYSZARD	identyfikator: 367174
05	Zagrożenie (fakt)		01034
06	Zagadnienie		
07	Obiekt		
08	Resort i pion		
09	Środowisko		
10	Data powstania zagrożenia (faktu)	X	
11	Źródło		
12	Ocena źródła		
13	Ocena informacji		
14	Stosowane formy, środki i metody pracy operacyjnej		
	Wydz. nadzorujący	Wypełnia wydział I Departamentu III	
15	Sposób wykorzystania meldunku		
16	Sposób zakończenia sprawy		
17	Nazwisko i imię oraz numery osoby (osób) rejestrowanej w „C” do danego zagrożenia (faktu)		identyfikator: 2

SŁOWNY OPIS ZAGROŻENIA (FAKTU)

1. Działalność KSS KOR.

Sytuacja strajkowa w lipcu i sierpniu br. a następnie porozumienia zawarte ^{przez} administrację państwową z komitetami strajkowymi otworzyły przed członkami i aktywistami KSS KOR nowe perspektywy prowadzenia działalności antysocjalistycznej na płaszczyźnie organizującego się ruchu związkowego. Powstanie nowej formy związków zawodowych potraktowane zostało w środowisku KSS KOR jako możliwość wejścia "opozycji" do oficjalnej struktury władzy.

Z tych względów w miesiącu wrześniu KSS KOR i jego współpracownicy aktywnie włączyli się do działań oferując powstającemu związkowi pomoc organizacyjną, prawną, poligraficzną i propagandową.

Drugi nurt działalności KSS KOR zmierzał do oddziaływania i politycznego ukierunkowania tworzących się Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych.

Działania te były i są podyktowane dążeniem uplasowania się w kierownictwie powstających związków i uzyskania zdecydowanych wpływów na działalność NSZZ w skali kraju.

1.1. Podpisanie gdańsko - szczecińskich porozumień pomiędzy komisją rządową a tamtejszymi MKS -ami z uwzględnieniem znanych postulatów o charakterze politycznym w wyniku czego zwolniono aresztowanych członków i aktywistów KSS KOR oraz zagwarantowanie nie represjonowania osób wspomagających uznane zostało przez członków i aktyw KSS KOR jako wywołany sukces i otwarcie drogi do jawnego lub pół-jawnego działania w kierunku uzyskania jak największego wpływu w skali kraju na profil działalności NSZZ i zradyzalizowania ich antysocjalistycznego nastawienia.

Działalność KSS KOR - w tym głównie J. Kuronia ukierunkowana została na utworzenie w Gdańsku modelowego Ośrodka niezależnego ruchu związkowego, co spowodowane zostało m.in. faktem, że ośrodek ten jest najsilniej opanowany przez ludzi od wielu lat

- 2 -

związanych z KSS KOR /m.in. L.Wałęsa, A.Walentynowicz, A.Kołodziej, A.Pieńkowska, J. i A.Gwiazdowie/.

Zadanie to zostało określone jako priorytetowe dla KSS KOR bowiem uważano, że NSZZ w Gdańsku będzie najważniejszym ośrodkiem posiadającym realną i moralną siłę oddziaływania na kraj.

Stąd wypłynęło podjęcie przez J.Kuronia próby zdyskwalifikowania i odsunięcia od NSZZ konkurencyjnej grupy ekspertów z T.Mazowieckim na czele, która uznana została za umiarkowaną, uniemożliwiającą pełne sterowanie działalnością gdańskiego NSZZ i ewentualne zdyskontowanie już odniesionych i przyszłych sukcesów.

Problem taktyki opanowywania NSZZ w różnych ośrodkach terenowych był wielokrotnie podnoszony na zebraniach środowiska KSS KOR.

Do wypracowanych i stosowanych już form należą :

- powierzanie określonych funkcji w Komitetach Założycielskich i NSZZ członkom i aktywistom KSS KOR;
- organizowanie punktów konsultacyjnych;
- delegowanie do NSZZ określonych osób z zadaniem udzielania pomocy organizacyjno - prawnej;
- wprowadzanie do komisji ekspertów i innych organów doradczych aktywistów KSS KOR bądź też ich sympatyków;
- przejmowanie inicjatyw w zakresie poligrafii i kolportażu wydawnictw związkowych /NOWA - "Solidarność"/.

Na szczególną uwagę zasługuje organizatorski udział redakcji "Robotnika", której członkowie otrzymali polecenie aktywnego włączenia się w tworzenie NSZZ na terenie całego kraju, na równi z członkami KSS KOR.

- 3 -

Zobowiązano ich do tworzenia punktów konsultacyjnych na terenie całego kraju, z zadaniem udzielania wszechstronnej informacji o zasadach tworzenia NSZZ. W myśl posiadanych zaleceń w początkowej fazie opiera się on na osobach, które podpisały "kartę praw robotniczych". Wyjeżdżający w teren członkowie redakcji zaopatrywani byli w nielegalne wydawnictwa KSS KOR.

W ośrodkach terenowych do prac przy tworzeniu NSZZ włączyli się pozostali aktywiści KSS KOR m.in. B. Borusewicz, M. Płomska w Gdańsku, J. Pilchowski i J. Lityński w Wałbrzychu, J. Śreniowski w Łodzi, W. Onyszkiewicz w Lublinie, P. Naimski w Szczecinie, A. Macierewicz, M. Wajec, L. Dorn, J. Olszewski i inni w Warszawie.

Ponadto aktywnie działają we Wrocławiu, Wałbrzychu, Poznaniu, Ternowie, Rzeszowie, Toruniu, Krakowie, Gorzowie Wlkp., Suwałkach osoby związane i inspirowane przez KSS KOR.

Wyraźne akcesjonowanie działalności w NSZZ znanych członków i aktywistów KSS KOR wzbudziło niezadowolanie i wątpliwości wśród niektórych załóg robotniczych, w środowisku naukowym i kulturotwórczym - jak również niektórych członków KSS KOR.

2. Nowe inicjatywy.

- M. Chojecki wraz z W. Ostrowskim i J. Kuroniem opracowują "Program działalności studentów sympatyzujących z KSS KOR". Aktywną pomocy w zakresie konsultacji udziela im prof. E. Lipiński, szczególnie w sprawie przygotowania petycji, jaką ci studenci mają przedstawić w br. rządowi i władzom uczelni. Chojecki zapowiada, iż w b. roku akademickim planowane są "jakieś spore zamieszki na uczelniach" m.in. duża delegacja studentów wybierze się na uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej pod

- 4 -

stocznią w Gdańsku, inna grupa studentów ma przygotować akademię i wystąpienia w rocznicę odzyskania niepodległości w listopadzie i ma to być obchodzone wspólnie z rocznicą wybuchu powstania listopadowego.

- Określając najbliższe zadania Kuroń stwierdził, że KSS KOR musi "uratować kraj" poprzez uruchomienie sił, które stałyby na pozycji ogólnospołecznej. W tym celu KOR-owcy chcą zwrócić się z apelem do środowisk menedżerskich, uczonych, DIP-u, KIK-u itd, aby wzięli udział w wielkiej naradzie nt. podjęcia całej problematyki a przede wszystkim zorganizowania ruchu reformy gospodarczej. Planuje się powołać "Klub Inicjatyw Samorządnych", które łączyłyby w całości działaczy poszczególnych ruchów. Wg. Kurońa w październiku br. załogi zakładów pracy "zastopują plany," bo musi być ferment, żeby władze zaczęły myśleć. Następnie członkowie KSS KOR wydadzą oświadczenie potem powołają KIS.
- A. Macierawicz stwierdził, że na obecnym etapie KSS KOR jedynie pomaga w organizowaniu NSZZ, natomiast po upływie pół roku planuje zacząć wysuwać na początek żądanie zmian w ordynacji wyborczej do rad narodowych. Liczy, że szereg "ich" osób będzie kandydować do władz na razie na szczeblu podstawowym.
- J. Kuroń zalecił przedstawicielom szczecińskiej grupy KSS KOR rozwinięcie działalności na rzecz reaktywowania i wzmocnienia działalności WZZ Pomorza Zachodniego - prowadzić rekrutację, sporządzić niezbędną dokumentację, w szczególności opracować statut, co umożliwi zaregalizować tę działalność. Ponadto zalecił rozwinięcie konkretnych działań na rzecz powołania "Ważelnicy Robotniczej", która pod przykrywką działalności oświatowej ma prowadzić w środowisku robotniczym szeroką propagandę działalności i celów KSS KOR ukierunkowaną na zdobycie sympatii i poparcia ze strony NSZZ.

- 5 -

- W. Kęcik, organizator i redaktor pisma "Robotnika" aktualnie prowadzi działania na rzecz powstania NSZZ - Rolników. W dniu 21.09.br. zorganizował tzw. Ogólnopolski Zjazd Członków NSZZ Rolników. Udział w zjeździe wzięli przedstawiciele 14 województw. Przebywając w Gdańsku usiłował znaleźć formułę umożliwiającą zarejestrowanie w MKS - NSZZ Rolników. W dniu 24.09.br. złożył w Sądzie Wojewódzkim dla m.st. Warszawy wniosek o zarejestrowanie NSZZ Rolników.
- Komitet Założycielski w składzie: M. Chojecki, K. Iwaszkiewicz, A. Lawina, A. Sarata i Z. Sarata opracował komunikat o powołaniu "Komitetu Pomocy i Obrony Praw Więźnia". Nowopowołany Komitet ma wydawać własne pismo pt.: "Mur" i w najbliższym czasie będzie ubiegał się o legalizację. Wg. uzyskanej informacji M. Chojecki nie wchodzi w skład Komitetu ze względu na przewidywane trudności z zarejestrowaniem.

3. Konflikty i rozbieżności w łonie KSS KOR.

- W centrum zainteresowania KSS KOR znalazła się sprawa konfliktów między KSS KOR a grupą ekspertów T. Mazowieckiego przy MKS w Gdańsku na tle rywalizacji o wpływy na NSZZ. W licznych dyskusjach preferowane jest stanowisko odnośnie konieczności utrzymania jednolitego frontu w łonie opozycji demokratycznej mając na uwadze rozbieżności pomiędzy J. Kuroniem a T. Mazowieckim. Podkreślany jest ambicjonalny charakter tego sporu. Zdaniem aktywu KSS KOR - grupa T. Mazowieckiego jest sterowana przez Sekretariat Episkopatu. Lipski stwierdził, że może to oznaczać dążenie do organizowania wolnych związków typu chadeckiego. Stanowisko to utwierdziła poniekąd wizyta Wałęsy u Prymasa Wyszyńskiego, który wyraził krytyczne stanowisko o KSS KOR, obiecał przesłać swoje uwagi na temat NSZZ

- 5 -

i zarekomendował mu Tadeusza Mazowieckiego.

W wypowiedziach Kuronia nt. rozdzwiązków z T. Mazowieckim przebiega nuta osobistej niechęci do Mazowieckiego i chęć eksponowania swojej roli w ostatnich wydarzeniach.

W przypadku nieakceptacji tego stanowiska Kuron jest zdecydowany walczyć o wpływy w gdańskim MKZ-cie wszelkimi metodami będąc przekonany, że ten kto kieruje tym ośrodkiem osiągnie wpływ polityczny na cały kraj.

- Członkowie RMP niechętnie przyjmowali wizyty J. Kuronia w Gdańsku upatrując w tym próbę uniesienia ich z NSZZ. Organizator i szef bazy poligraficznej NSZZ K. Wyszczkowski obawia się, że jako konkurent może zostać wyłączony z działalności w wypadku przejęcia przez NOW-ą i KSS KOR bazy poligraficznej. Sprawa ta była również rozważana przez Kuronia i Borusewicza, którzy postanowili wydaląc Wyszczkowskiego z NSZZ na wniosek prezydium. Wpływ na podejmowane decyzje KSS KOR zamierza zapewnić sobie poprzez powierzenie B. Borusewiczowi funkcji sekretarza NSZZ. W obecnej sytuacji działacze RMP zabiegać będą o wpływy w MKZ NSZZ oraz zamierzają wejść nieoficjalnie w skład zespołu redakcyjnego nowego pisma związkowego.
- TKN, DiP i środowiska katolickie starają się zdecydowanie odciąć od Kuronia i KSS KOR.

Zdaniem T. Kowalika aktualnie doszło do rozdzwiązków między działaczami TKN a KSS KOR ze względu m.in. na mało elastyczne stanowisko KOR-u odnośnie NSZZ oraz wyraźny polityczny charakter KSS KOR, utrudniający działania opozycji. Wyraził on pogląd, że należy ukrywać udział członków KSS KOR i NOW-ey w redagowaniu pisma MKS w Gdańsku w szczególności, że aktualna sytuacja sprzyja dialogowi między TKN, DiP, Kik a Rządem.

W tym celu zaproponował zakupienie własnej, niezależnej od KSS KOR drukarni. Wg. wymienionego KSS KOR proponuje taką formę związków, które dziedziczyłyby wszystkie negatywne cechy zachodnich związków. Kowalik i inni członkowie TKN wyrażają opinię, że KSS KOR zostanie

- 7 -

poświęcony przez grupy opozycyjne w zamian za różne ustępstwa ze strony rządu.

- Działalność J. Kuronia jest oceniana krytycznie również w środowisku KSS KOR przez A. Celińskiego, J. J. Lipskiego, E. Lipińskiego i J. Kielanowskiego. Udzielane wywiady, wygłaszane przemówienia nt. wiodącej roli KSS KOR i jego osobistego udziału w nowych związkach zawodowych oceniono jako duży błąd polityczny. W sytuacji, gdy całe środowisko korowackie próbuje przekonać władze i społeczeństwo, że NSZZ mają być organizacją apolityczną, Kuroń realizując swoje niezdrowe ambicje daje ich zdaniem dowody czegoś wręcz przeciwnego.

Powody te przyczyniły się do zrzeczenia A. Celińskiego z członkostwa w KSS KOR.

Odmienne stanowisko reprezentuje A. Michnik, który jest przekonany, że gdyby KSS KOR nie zaangażował się w tworzenie WZZ nie mógłby się on rozwijać. Właśnie KSS KOR przez 4 lata swojej działalności nauczył społeczeństwo formułowania postulatów i obrony własnych interesów, stał w obronie i udzielał pomocy poszkodowanym przez władze. Sam byłby rzecznikiem wycofania się z ruchu związkowego, gdyby miał gwarancję, że robotnicy sami potrafią pokierować prawidłowym rozwojem związków zawodowych.

4. Kontakty KSS "KOR" - zagranicą.

- Wrzesień charakteryzował się uintensywnieniem - w związku z rozwojem sytuacji w kraju - kontaktów czołówki KSS KOR z zagranicą.

Działania KSS KOR na tym odcinku szły w dwóch zasadniczych kierunkach :

przekazywaniu informacji, konsultacji i otrzymywaniu instrukcji z centralnego ośrodka E. Smolara w Londynie; wzmożonych/niktórych, zainspirowanych przez E. Smolara/kontaktach z prasą zachodnią.

Z inspiracji E. Smolara KSS KOR pośredniczył również w kontaktach zachodnio-europejskich delegacji zw.zawodowych

z NSZZ "Solidarność" w Gdańsku /delegacje z W. Brytanii, Danii, Norwegii i Włoch/.

- Największą aktywność w kontaktach telefonicznych z ośrodkami Smolara w Londynie wykazywali : Ewa Kulik, Jacek Kuroń, Adam Michnik, ponadto A. Kowalska, J. J. Lipski, S. Blumsztajn i H. Mikołajska.
- Działacze KSS KOR udzielili we wrześniu szereg wywiadów dla prasy Zachodu, podkreślając w mniejszym lub większym stopniu "zasługi" KSS KOR w przygotowywaniu fali strajków i "zwycięstwo w Gdańsku", traktując dotychczasowy rozwój sytuacji jako "pierwszy etap procesu demokratyzacji w Polsce".

Najaktywniejszymi w udzielaniu wywiadów byli:

J. Kuroń - 11 wywiadów /w tym kilka grup^{ony} oraz dla "Der Spiegel", który ukazał się 8.09.1980 r., pióra Sigfrida KOGELFRANCA //;

A. Michnik - 6 /w tym dla "Der Spiegel" w którym pośredniczył L. Szulczyński oraz dla L. Zimmerera, koresp. prasy RFN/;

H. Łuczynow - 4 /dla "Daily Telegraph", "Sunday Telegraph" i innych dzienników - pośredniczyła również w udzielaniu wywiadów przez J. Kuronia/;

J. Lityński - 3 /w tym dla prasy szwedzkiej/;

E. Lipiński - 3 /dla "Radia Berne" - Szwajcaria oraz dla "The New York Review of Books" i sekcji polskiej BBC/.

Ponadto wywiadów udzielili: M. Chojecki, Zb. Romaszewski, M. Kępcik, E. Kulik, L. Dorn, A. Kowalska, P. Naimski.

- Przebywając w Paryżu B. Toruńczyk we wrześniu przeprowadza intensywno konsultacje nt. sytuacji w Polsce

z M. Królem, E. Milewicz, S. Blumsztajnem i A. Michnikiem.

- Jakub Świąciecki ze Sztokholmu kontaktował się kilkakrotnie z M. Chojeckim w sprawie udziału NOW-iej i Chojeckiego osobiście w planowanych targach książki w Londynie /październik/ i we Frankfurcie /RFN/. Zapowiedział aktywne włączenie się antysocjalistycznego wydawnictwa A. Stypułkowskiego "Odnova" w Londynie w wydawanie pozycji NOW-iej. Omawiano także sprawy dalszej wysyłki sprzętu i materiałów poligraficznych z Zachodu dla NOW-iej.

5. Nasze przeciwdziałania.

- W związku z zaistniałą sytuacją w kraju nasze działania ukierunkowane były na bieżące rozpoznanie działalności i planów środowiska "Graczy".
Przeprowadzono kilka kombinacji operacyjnych, w wyniku których stworzono warunki do odcięcia od szkodliwego oddziaływania KSS KOR na NSZZ /np. Wałbrzych, Tarnów/.

- Jednym z podstawowych kierunków pracy było przeciwdziałanie poligraficznej, a w szczególności kolportażowej, działalności KSS KOR.

W wyniku zastosowanych przedsięwzięć operacyjnych, zatrzymań, przeszukań itp. zakwestionowano i nie dopuszczono do kolportażu kilkanaście tysięcy egzemplarzy nielegalnych wydawnictw KSS KOR. Na wyróżnienie zasługują następujące efekty działalności SB:

W ostatnim okresie na terenie łodzi zrealizowano działania umożliwiające operacyjną kontrolę magazynu materiałów bezdebitowych - zorganizowanego przez członka KSS KOR J. Breniowskiego. W magazynie tym gromadzone są druki wydawnictwa NOWA, które są przekazywane wg. sporządzonego rozdzielnika z przeznaczeniem do kolportażu. Dotychczas przejęto operacyjnie 3528 egz. "Robotnika", 2.094 ulotek pt.: "Czego żądać - jak strajkować", 89 egz. "Biuletynu Informacyjnego" nr 3, 105 egz. broszur pt.: "Obywatel a Służba Bezpieczeństwa".

- 10 -

W dniu 6.09.br. w Warszawie dokonano przeszukania mieszkania należącego do Danieli Prowalskiej, w wyniku czego ujawniono i zakwestionowano 55 tys. kart publikacji NOW-aj pt.: "Wspomnienia" autorstwa Z. Żużowskiego.

6. WNIOSKI:

- Aktywne uczestnictwo działaczy KSS KOR na etapie tworzenia i funkcjonowania NSZZ stanowi kolejny etap na drodze walki politycznej. Aktualne zadania KSS KOR na odcinku NSZZ określano się jako walka o przeniesienie narosłych emocji społecznych ze spraw ekonomicznych na sprawy polityczne;
- Zasadniczo zakładane dążenia KSS KOR nie zostały spełnione. Na ocenę tą wpłynęły konflikty z grupą ekspertów T. Mazowieckiego jak również fakt, że w większości przypadków powstające komitety odrzuciły składane oferty. Pomoc KSS KOR została przyjęta w Gdańsku, Wałbrzychu, Poznaniu i Wrocławiu, gdzie działacze KSS KOR weszli do władz komitetów;
- Rozbudowa niezależnych struktur ruchu związkowego robotników, chłopów oraz samorządności studenckiej w ocenie niektórych działaczy KSS KOR doprowadzi do sytuacji, w której formuła KSS KOR stanie się nieaktualna. Fakt ten Kuroń zamierza zdyskontować poprzez powołanie Klubu Inicjatyw Samorządnych, który ma być płaszczyzną porozumienia działaczy poszczególnych ugrupowań pod egidą aktywu KSS KOR, w celu dalszych rewindykacji politycznych;
- W nowotworzonym ruchu związkowym aktywny swój udział zaznaczył Kościół katolicki w Polsce. Wpływy Kościoła spełniają na obecnym etapie rolę czynnika umiarkowanego, należy w fakcie tym jednak dostrzegać elementy długofalowej polityki kleru katolickiego.

- 11 -

- W aktualnym etapie przewiduje się, że KSS KOR będzie zbierał informacje o stosowanych przez władze utrudnieniach w działaniu NSZZ, formułował zarzuty wobec władzy za stosowanie represji w stosunku do niezależnych wydawnictw. Materiały te będą przygotowywane pod kątem wykorzystania na listopadowej Konferencji w Madrycie;
- W płaszczyźnie polityczno - propagandowej działania nasze winny być ukierunkowane na dalsze prowadzenie w ośrodkach masowego przekazu aktywnej rzeczowej polemiki z poglądami i argumentami środowiska KSS KOR, ujawnienia faktów finansowego wspierania tego środowiska przez zachodnie ośrodki dywersji i ich inspiratorskiej roli, prezentowanie sylwetek tych działaczy, których przeszłość jest szczególnie kompromitująca oraz umiejętność wykorzystania rozbieżności na linii KSS KOR - grupa ekspertów;
- W płaszczyźnie operacyjnej należy aktywniej wykorzystywać i rozbudowywać możliwości operacyjne w zakładach pracy w kierunku eliminowania aktywu KSS KOR z NSZZ, wykorzystywać i pogłębiać istniejące rozbieżności pomiędzy poszczególnymi grupami antysocjalistycznymi, operacyjnie inspirować rywalizację poszczególnych grup o dominację wpływów na NSZZ, dokumentować kontakty działaczy NSZZ z działaczami grup antysocjalistycznych we wszystkich płaszczyznach. We współdziałaniu z Dep. IV odpowiednio kształtować wpływy Kościoła na środowiska NSZZ jako czynnika ograniczającego działalność grup antysocjalistycznych na tym odcinku.
- Pracę operacyjną w środowisku aktywu KSS KOR ukierunkować na uzyskiwanie materiałów świadczących o prowadzeniu przez nie szkodliwej działalności i ich dokumentowanie dla potrzeb ewentualnego procesu karnego.

koniec